

## **Harju maakonnas Kose vallas Virla külas Vismanni kinnistu eraldisel 2 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine**

### **1. OTSUSTUS**

Lähtudes 14.04.2025 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõike 4, § 9 lõike 1, § 11 lõiked 2 ja 8<sup>1</sup>, metsaseaduse (MS) § 41 lõike 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõike 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

**1.1 Jätta algatamata Vismanni kinnistu (registriosa nr 19124250, katastritunnus 36302:003:0002) eraldisel 2 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).**

**1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.**

**1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

### **2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED**

**2.1** Osaühing KARO METS (registrikood 11422840) volitatud esindaja Jano Lepik esitas 14.04.2025 Keskkonnaametile metsateatise Vismanni kinnistu eraldisel 2 harvendusraie tegemiseks 0,3 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 6 tm. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr 50001123832 all.

Kavandatav raieala paikneb Virla metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Metsise püsielupaigas kehtib looduskaitseaduses (LKS) sätestatud kaitsekord keskkonnaministri 13.01.2005 määruse nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” (edaspidi kaitse-eeskiri) erisustega. Samuti paikneb kavandatav raieala Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Kõnnumaa-Väätsa linnualal ja Laukesoo looduslal.

**2.2** Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6<sup>1</sup> lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2<sup>3</sup>). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

### **3. EELHINNANG**

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6<sup>1</sup> lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6<sup>1</sup> lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

### **3.1 Kavandatav tegevus**

#### **3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht**

Eraldisel 2 kavandatakse harvendusraiet 0,3 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 6 tm.

Harvendusraiet tehakse metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (MS § 28 lõige 7 punkt 2). Pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja<sup>1</sup> (edaspidi MME) lisas 1 märgitust (MME § 6 lõige 4). Antud raie kavandamisel on tegemist väikesemahulise raiega, puistu raiutakse hajusalt hõredamaks.

#### **3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega**

Vismanni kinnistu asub Harju maakonnas Kose vallas, kus kehtib Kose Vallavolikogu 22.06.2021 otsusega nr 284 kehtestatud Kose valla üldplaneering<sup>2</sup>, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

#### **3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine**

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud MME §-s 19 sätestatuga.

#### **3.1.4 Tegevuse energiakasutus**

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

#### **3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn**

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

#### **3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine**

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

#### **3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus**

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

---

<sup>1</sup> Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

<sup>2</sup> Kättesaadav: <https://kosevald.ee/uldplaneering>

### **3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel**

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

## **3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond**

### **3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused**

Vismanni kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ning see asub hajaasustuspiirkonnas.

Vismanni kinnistul on kavandatud ka teisi raieid, neid eraldisel 2 kavandatava raiealaga piirneval alal (jääb samuti Virla metsise püsielupaika) on registreeritud aegjärgne raie eraldisel 3 (0,31 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 53 tm; registrikanne nr 50001107247, kinnitatud 03.03.2025).

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

### **3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime**

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raiala eraldisel 2 asub siirdesoo kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv männik.

### **3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest**

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet.

Raiet kavandatakse metsamaastikus, kavandatav raieala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning seal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala asub Virla metsise püsielupaiga piiranguvööndis, mis kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Laukesoo loodusala koosseisu. Metsise püsielupaigad on kaitse alla võetud eesmärgiga kaitsta II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise väljaspool kaitsealasid asuvaid elupaiku, mida tuleb kaitsta liigi soodsa seisundi tagamiseks (kaitse-eeskirja § 1). Lisaks metsise elupaikadele kaitstakse Virla metsise püsielupaigas loodusdirektiivi<sup>3</sup> I lisas nimetatud elupaigatüüpi \*7110 (rabad) (kaitse-eeskirja § 1 lõige 2). Tingimused metsa majandamisele püsielupaiga piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 4.

---

<sup>3</sup> Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>.

Kavandatav raieala asub Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel alal, kus on registreeritud II kaitsekategooria<sup>4</sup> kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaik (registrikood KLO9134360).

Kavandatav raieala jääb EELIS-e andmetel ka II kategooria kaitsealuse linnuliigi kanakulli (*Accipiter gentilis*) elupaika (registrikood KLO9124165).

Eraldisele 2 kavandatava raiealaga piirnevale alale, st raieala mõjualasse (milleks loetakse kuni 30 m<sup>5</sup>) jääb loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübi siirdesoo- ja rabametsad (\*91D0) tunnustele vastav metsaala.

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

### 3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietööga selliseid mõjusid ei kaasne.

### 3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Metsise püsielupaiga piiranguvööndis on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja 3 kohaselt on püsielupaiga valitseja Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 4 lõige 9). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi– kavandataval raiel ei ole mõju veerežiimile, raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima– kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

---

<sup>4</sup> I ja II kaitsekategooria liigid on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määrusega nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

<sup>5</sup> Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. [https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring\\_Metsafragmentid\\_lopparuanne\\_R1.pdf](https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf).

Maastik ja looduslik mitmekesisus– raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, tegemist on väikesemahulise harvendusraiega, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele– kavandatav raie neid elemente oluliselt ei mõjuta. Raie on kavandatud 0,3 ha suurusel alal (koos raieala 30 m mõjualas registreeritud raiega 0,61 ha), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liiklusköormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

### **3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale**

#### **3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused**

Raie on kavandatud Kõnnumaa-Väätsa linnualal ja Laukesoo looduslal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 18 ja punkti 2 alapunktis 179.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Laukesoo loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi<sup>6</sup> järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande<sup>7</sup> järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

---

<sup>6</sup>Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)  
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

<sup>7</sup> Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

[http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run\\_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE\\_habitats\\_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote](http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote)

### 3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatava harvendusraie tegemisel Laukesoo looduslal ja Kõnnumaa-Väätsa linnualal säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Puid raiutakse väikeses mahus 0,3 ha suurusel alal hajali üle raielangi, kusjuures puistu esimese rinde rinnaspindala ei tohi langeda alla MME lisas 1 sätestatud alammäära. Vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistu säilib, seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu ning olulist mõju ei ole. Raie on kooskõlas kaitse-eeskirjaga ja sellel ei ole olulist mõju Natura 2000 võrgustiku aladele.

Kavandatav raieala jääb Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärgiks oleva II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise elupaika. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega. Antud ala on kaitse alla võetud Virla metsise püsielupaigana. Metsise püsielupaigad on moodustatud just metsise kaitseks ja nende moodustamisel (sh piiride paikapanemisel ja kaitsekorra määramisel) on arvestatud liigi elupaiganõudluse ja kaitse vajadusega.

LKS § 55 lõige 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Nagu enamik liike, on ka metsis tundlik paljunemisaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava<sup>8</sup> kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks pesitsusperioodil (sh mänguperioodil) tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Pesitsusaegsed raied võivad viia pesitsuse ebaõnnestumiseni. Isaslindude mänguaeg kestab veebruarist kuni maikuu keskpaigani. Emaslind muneb vahemikus aprilli keskpaigast kuni juuni keskpaigani, haudumine kestab 26 päeva. Pojad kooruvad tavaliselt juuni esimesel poolel. Oluline elufaas on tibude toitumisperiood. Metsise paljunemise ja poegade kasvatamise periood jääb ajavahemikku 1. veebruarist kuni 31. juulini. Sel perioodil metsise elupaigas raietöödest hoidumine aitab tagada eduka pesitsemise.

Arvestades, et kavandatava raie korral lagedat ala ei teki ja seega vana metsa osakaal piirkonnas ei lange ning väljaspool paljunemise ja poegade kasvatamise perioodi teostatava raiega mõjutatakse väikest osa metsise piiritletud elupaigast (elupaiga registrikoodiga KLO9134360 kogupindala on 2618,85 ha), siis ei mõjuta raie Kõnnumaa-Väätsa linnuala sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks elupaiga kvaliteet.

Eraldisele 2 kavandatava raieala 30 m mõjualasse jääb ala, kus on registreeritud Laukesoo loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi metaelupaigatüüp siirdesoo- ja rabametsad (\*91D0). Metaelupaigad on looduskaitsealalt väärtuslikud metasaalad, kus elurikkus ja looduslikkus on säilinud. Kuivõrd raiet ei tehta metaelupaigas ja piirneval alal raiutakse vaid väikeses mahus puid harvendusraie korras, siis ei saa raiealaga piirnevatel aladel esinevate elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur.

Puistu raiumine kavandataval raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaikasad negatiivselt.

---

<sup>8</sup> Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” on leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid metsamaterjali vedu on võimalik eraldi 2 teostada ilma metsaelupaiga siirdesoo- ja rabametsad (\*91D0) läbimata. Kinnistut läbib kruusakattega Virla-Aela tee, kokkuvedu on lühike.

Kuna kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Laukesoo loodusala kaitse-eesmärkideks olevate liikide elupaiku ega loodusdirektiivi elupaigatüüpe, siis kavandatav raie nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Laukesoo loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

### **3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile**

Raie on kavandatud Virla metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Mõju metsise püsielupaiga kaitse-eesmärgile (metsis), mis kattub Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärgiga, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Lisaks metsise elupaigale kaitstakse Virla metsise püsielupaigas veel ka loodusdirektiivi elupaigatüüpi \*7110 (rabad), kuid antud elupaigatüüpi kavandataval raialal ega selle 30 m mõjualas registreeritud ei ole.

Lisaks eelnevalt käsitletule asub kavandatav raiala II kaitsekategooria linnuliigi kanakulli elupaigas. Kanakulli kaitse tegevuskava<sup>9</sup> kohaselt on kanakull hajusalt levinud haudelind. Eestis pesitseb 400–600 paari kanakulle, kuid eelmise sajandi lõpul oli arvukus kaks korda kõrgem. Kanakull eelistab pesitseda vanas okasmetsas ning peab saagijahti nii metsaaladel kui kultuurmaastikus. Linnud ehitavad oma pesa metsa enamasti suure ja tugeva puu toekatele okstele ning väga pesapaigatruu liigina asustatakse sobivat pesapuistut kaua, isegi mitmete põlvkondade jooksul. Oma pesitsusterritooriumile rajab kanakull ühe või mitu pesa, mida ta võib erinevatel aastatel vahetada. Peamisteks liiki ohustavateks teguriteks Eestis on pesapaikade hävinemine, toidubaasi vähenemine ning pesitsusaegne häirimine. Ehkki igasugune inimese viibimine pesa läheduses tundlikul perioodil võib kanakulli häirida, on peamiseks häirefaktoriks siiski pesitsusaegsed raietööd. Pesitsusperiood kestab kanakullidel üldjuhul 1. märtsist kuni 31. juulini. Sel perioodil kanakulli elupaigas raietöödest hoidumine aitab tagada eduka pesitsemise.

Arvestades, et tegemist on väikesemahulise harvendusraiega, mida teostatakse väljaspool lindude paljunemise ja poegade kasvatamise perioodi ning raiega mõjutatakse väikest osa kanakulli piiritletud elupaigast (elupaiga registrikoodiga KLO9124165 pindala on 38,11 ha), siis ei ole antud juhul kavandataval raiel olulist mõju kanakullile ja tema elupaigale. Kuna lindude pesade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine on keelatud (LKS § 55 lõige 6<sup>1</sup> punkt 1), siis ei ole ka pesapuu (selle leidmise korral) raie lubatud.

Raialal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei leidu muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti.

### **3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega**

Kavandataval raiel koos teiste samal kinnistul kavandatud raietega ei ole olulist kumulatiivset mõju. Teadaolevalt ei kavandata raialal ega selle lähiümbruses muid tegevusi, millega Vismanni kinnistul kavandatud raietööde mõju võiks kumuleeruda.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga, MS-ga ja muude õigusaktidega ning eelduslikult olulist mõju ei ole.

<sup>9</sup> Keskkonnaameti 02.03.2022 korraldusega nr 1-3/22/70 kinnitatud „Kanakulli (*Accipiter gentilis*) kaitse tegevuskava” on leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>.

### **3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused**

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 4 lõikele 9 on metsise püsielupaiga piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

LKS § 55 lõige 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. LKS § 55 lõige 6<sup>1</sup> sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Metsise paljunemise ja poegade kasvatamise perioodil 1. veebruarist kuni 31. juulini raietöödest hoidumine aitab tagada pesitsusrahu nii metsisele kui ka kanakullile ning ühtlasi teistele metsalindudele.

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

1. Säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks).
2. Hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele.
3. Raie käigus jätta 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurust eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne (raie mõju leevendamiseks ja metsisele võimalike sulgimiskohtade jätmiseks).

Soovitused lähtuvalt kanakulli elupaiganõudlusest:

1. Kanakulli pesa (okstest risupesa) leidmise korral kuni 100 m kaugusel pesapuust mitte raiuda.
2. Elustiku mitmekesisuse eesmärgil jätta alles surnud puid ning säilitada metsa eririndelisus.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud MME-ga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

### **3.4 Eelhinnangu järelendus**

Kavandataval raiel Vismanni kinnistu eraldisel 2 ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Laukesoo loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatavate tegevustega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevustega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.

**3.** Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariolukordi või suurõnnetusi.

**4.** Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariolukordade esinemine vähetõenäoline.

#### **4. ÄRAKUULAMINE**

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Teet Tamm  
metsahoiu vanemspetsialist  
metsaosakond